

DONDER

Leesexemplaar

*Voor David Gale, Hoge Kling der redacteuren.
We missen je verlichte penne­streken!*

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

© 2023, Neal Shusterman, Lydia Meeder en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Verdeling in Nederland door Blossom Books: info@blossombooks.nl of ga naar blossombooks.nl.

Oorspronkelijke uitgave: *The Toll*
© 2019 Simon & Schuster Books for Young Readers,
an imprint of Simon & Schuster Children's Publishing Division.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Tekst: © 2019 Neal Shusterman
Omslagbeeld: © 2019 Kevin Tong
Omslagontwerp: Pelckmans Uitgevers
Vertaling: Lydia Meeder
Zetwerk: www.intertext.be

D/2023/0055/332
ISBN 978 90 289 7974 1
NUR 284/285
THEMA YFG, YFE, YFCB, 5AQ

Ook verkrijgbaar als:
E-book: ISBN 978 94 6337 829 1

Thema's: sciencefiction, dystopie, wetenschap, relaties, ethiek
Trigger warning: geweld, ethiek

pelckmans.be

facebook.com/pelckmans.be

twitter.com/Pelckmans_be

instagram.com/pelckmans.be

HET VERVOLG OP *CUMULUS*

DONDER

NEAL SHUSTERMAN

VERTAALD DOOR LYDIA MEEDER

P E L C K M A N S

Deel Een

**HET VERLOREN
EILAND &
DE VERDRONKEN
STAD**

Het is met diepe nederigheid dat ik de positie van Hoge Kling van MidMerika aanvaard. Waren de omstandigheden maar prettiger geweest. De tragedie van Endura zal nog lang nadreunen. De vele duizenden slachtoffers die op die zwarte dag zijn gevallen, zullen worden herdacht zolang de mensheid een hart heeft om te rouwen en ogen om te wenen. De namen van de verzwolgenen zullen ons eeuwig op de lippen blijven liggen.

Het strekt me tot eer dat de zeven Grootzwaarden in hun laatste besluit mijn recht hebben erkend om me verkiesbaar te stellen als Hoge Kling – en omdat ook mijn enige medekandidaat bij de catastrofe is omgekomen, wil ik geen wonden openrijten door de verzegelde uitslag te openen. Zeis Curie en ik waren het weliswaar niet altijd eens, maar zij behoorde waarlijk tot de besten onder ons en zal de geschiedenis ingaan als een van de grootsten. Ik betreur haar verscheiden evenzeer als, zo niet meer dan, dat van alle anderen.

Er wordt driftig gespeculeerd over wie deze ramp heeft veroorzaakt, want het was duidelijk geen ongeluk maar een zorgvuldig beraamde aanslag. Vandaag zal ik alle geruchten bezweren.

De schuld ligt volledig bij mij.

Het was namelijk mijn voormalige leerling die het eiland tot zinken heeft gebracht. Deze gruweldaad is gepleegd door Rowan Damisch, die zichzelf Zeis Lucifer noemde. Als ik hem niet had opgeleid – als ik hem niet onder mijn vleugels had genomen – zou hij geen toegang tot Endura hebben gehad, noch de vaardigheden om zijn barbaarse plan te verwezenlijken. Daarom draag ik de verantwoordelijkheid. Mijn enige troost is dat ook hij is omgekomen, en wij nooit meer

geconfronteerd zullen worden met zijn onvergeeflijke wreedheden.

Wij zijn achtergebleven zonder Grootzwaarden om ons de weg te wijzen, zonder hogere autoriteit om het beleid te bepalen. Bijgevolg zullen we onze meningsverschillen voor eens en altijd moeten bijleggen. De nieuwe generatie en de oude garde zullen moeten samenwerken om onze taak naar behoren te kunnen vervullen.

Teneinde dat voor iedereen te vergemakkelijken, heb ik besloten het dorsquotum in mijn regio officieel op te heffen, uit collegialiteit tegenover de Zeisen die te veel druk ervaren om hun aandeel te behalen. Met onmiddellijke ingang mogen MidMerikaanse Zeisen zelf beslissen hoeveel mensen ze dorsen, zonder te hoeven vrezen voor sancties bij ontoereikende aantallen. Ik hoop vurig dat andere Ordes ons voorbeeld zullen volgen.

Uiteraard zullen de overige Zeisen ter compensatie een grotere inspanning moeten leveren, maar ik heb er alle vertrouwen in dat we een natuurlijke balans zullen bereiken.

— Uit de inauguratietoespraak van Zijne Excellentie
Robert Goddard, Hoge Kling van MidMerika
19 april, Jaar van de Harpij

Op handen gedragen

Het overdonderde hem volledig.

Het ene moment lag hij te slapen, het volgende werd hij door een groep mensen haastig de donkere gang door gedragen.

‘Niet tegenstribbelen,’ fluisterde iemand. ‘Daar maak je het alleen maar erger mee.’

Toch verzette hij zich – en ondanks zijn versufte toestand lukte het hem zich los te wurmen en weg te rennen.

Hij schreeuwde om hulp, maar op dit tijdstip was er niemand meer wakker. Rechts van hem moest een trap zijn. Hij sloeg af maar schatte de afstand verkeerd in en tuimelde voorover naar beneden. Hij klapte neer op een granieten trede. Hij voelde de botten in zijn rechteronderarm knakken. Een felle pijn – maar van heel korte duur. Al terwijl hij zich overeind duwde, werd zijn hele lichaam warm; zijn nanieten loosden pijnstilling in zijn bloedsomloop.

Hij strompelde verder, klemde zijn arm tegen zich aan zodat zijn pols niet in een akelige hoek bleef hangen.

‘Wie is daar?’ hoorde hij. ‘Wat is er loos?’

Hij wilde op de stem afhollen maar kon niet bepalen waar die vandaan kwam. De nanieten bedwelmde hem, hij raakte gedesoriënteerd. Vreselijk dat zijn zintuigen hem in de steek lieten, net nu hij ze zo hard nodig had. De grond leek te golven onder zijn

voeten. Hij stuitte tussen de muren, probeerde zijn evenwicht te bewaren, tot hij pal tegen een van de belagers op liep. Hij werd zo ruw bij zijn gebroken arm gegrepen dat de nanieten er niet tegen opgewassen waren. De pijn maakte zijn hele lijf te slap om weerstand te bieden.

‘Je moest het per se moeilijk maken, hè? Nou ja, we hebben je gewaarschuwd.’

Een zilveren flits in het duister. Hij beseftte net dat het een naald was voordat die in zijn schouder werd geramd.

Zijn aderen leken te bevriezen. De wereld draaide in omgekeerde richting. Hij zakte door zijn knieën, maar hij viel niet. Er waren te veel handen om hem op te vangen. Hij werd opgetild en meegedragen. Een open deur door, de winderige nacht in. Zijn laatste restje bewustzijn ebde weg, en hij kon niet anders dan zich overgeven.

Toen hij bijkwam was zijn arm al genezen, wat betekende dat hij urenlang buiten kennis moest zijn geweest. Hij probeerde zijn pols te bewegen, maar dat lukte niet. Niet door de breuk, maar doordat hij vastgebonden was. Net als zijn andere pols, en zijn voeten. Bovendien had hij het benauwd; er zat een soort zak over zijn hoofd. Poreus genoeg om lucht door te laten, maar wel zo dik dat hij voor elke ademteug moest vechten.

Hij had geen idee waar hij was, maar hij wist wel *wat* dit was. Het heette een ontvoering. Tegenwoordig deden mensen dat voor hun plezier. Als verjaardagsverrassing of als activiteit bij een avontuurlijke vakantie. Maar dit was geen ontvoering door vrienden en familie, dit was menens. Het was hem een raadsel wie de ontvoerders waren, maar hij begreep precies waar ze op uit waren.

‘Is daar iemand?’ vroeg hij. ‘Ik krijg geen lucht. Als ik dodig ga, hebben jullie niks aan me, of wel?’

Er klonk geschuifel en de zak werd van zijn hoofd gegrist.

Hij zat in een kleine kamer zonder ramen. De verlichting prikte in zijn ogen doordat hij zo lang in het donker had gezeten. Er stonden drie mensen voor hem. Twee mannen en een vrouw. Hij had verwacht dat het doorgewinterde beroepsonzindelijken zouden zijn, maar hij zat er mijlenver naast. Althans, het waren natuurlijk wel onzindelijken, maar dat was iedereen sinds kort.

Of *bijna* iedereen.

‘We weten wie je bent,’ zei de vrouw in het midden, die kennelijk de leiding had, ‘en we weten wat je kunt.’

‘Wat hij *schijnt* te kunnen,’ corrigeerde een van de mannen haar.

Hun verkreukelde pakken hadden de grijzige kleur van een wolkendek. Dit waren Nimbus-agenten. Tenminste, dat waren ze geweest. Zo te zien hadden ze hun kleren niet meer uitgetrokken sinds de Cumulus was stilgevallen, alsof je kleden op je functie betekende dat je nog steeds die functie bekleedde. Nimbus-agenten die zich verlaagden tot ontvoering. Waar ging het heen met de wereld?

‘Greyson Tolliver,’ zei de sceptische, en hij las de saillante feiten op van zijn tablet. ‘Redelijke student, maar niet uitmuntend. Geschorst van de Nimbus-Academie wegens het schenden van de wet op de scheiding van Cumulus en Orde. Onder de naam Slayd Bridger schuldig aan talrijke overtredingen en misdrijven, waaronder het dodigen van tweeëntwintig personen door met een bus van een brug te storten.’

‘En dit is het uitschot dat door de Cumulus is uitgekozen?’ vroeg de derde agent.

Degene die de leiding had, gebaarde dat ze hun mond moesten houden en keek Greyson strak aan.

‘We hebben de hele backbrain uitgekamd, en er kwam maar één persoon naar boven die niet als onzindelijke is gemarkeerd,’ zei ze. ‘Jij.’

Hij zag een vreemde mengeling van emoties in haar blik. Nieuwsgierigheid, afgunst, maar ook een soort eerbied.

‘Dat zou betekenen dat jij nog met de Cumulus kunt praten. Klopt dat?’

‘Iedereen kan met de Cumulus praten,’ antwoordde Greyson. ‘Ik ben alleen de enige tegen wie hij nog terugpraat.’

De man met de tablet ademde diep in, alsof zijn hele lichaam naar zuurstof snakte.

De vrouw boog zich over hem heen. ‘Je bent een wonder, Greyson. Een wonder. Besef je dat?’

‘Dat zeggen de tonisten ook.’

Bij het woord ‘tonisten’ snoven ze alle drie.

‘We weten dat ze je gevangenhielden.’

‘Eh... niet echt.’

‘We weten dat je tegen je wil bij ze was.’

‘In het begin misschien... maar nu niet meer.’

Dat ging er niet in bij het drietal. ‘Waarom zou je in vredesnaam bij tonisten willen wonen?’ vroeg de agent die hem zojuist als uitschot had bestempeld. ‘Je maakt mij niet wijs dat je in hun onzin gelooft...’

‘Ik woon bij ze,’ zei Greyson, ‘omdat ze me niet midden in de nacht ontvoeren.’

‘We hebben je niet *ontvoerd*,’ zei degene met de tablet. ‘We hebben je *bevrijd*.’

De vrouw knielde voor hem neer, zodat ze op ooghoogte met hem was. Nu zag hij nog iets anders in haar blik, iets wat haar andere emoties oversteeg. Wanhoop. Een poel van wanhoop, zo zwart en kleverig als teer. En haar collega’s waren al even radeloos, realiseerde Greyson zich. Sinds de Cumulus was stilgevallen had hij meer mensen met verdriet zien worstelen, maar nergens was het zo schrijnend als bij deze drie. Tegen zulke ontredde was geen enkele hoeveelheid stemmingsniet opgewassen. Grappig, hij was degene die vastgebonden zat, maar zij waren hier de gevangenen, verstrikt in hun eigen vertwijfeling. Het beviel hem wel dat er voor hem geknield werd; het was alsof ze vergeving afsmeekten.

‘Toe, Greyson,’ zei de vrouw. ‘Ik spreek namens heel veel collega’s bij de Autoriteits-Interface als ik zeg dat ons leven draaide om het dienen van de Cumulus. Nu hij ons negeert, is dat leven ons ontnomen. Dus kun je alsjeblieft, alsjeblieft voor ons bemiddelen?’

‘Ik begrijp hoe erg het voor jullie is,’ zei Greyson, en dat meende hij. Hij wist maar al te goed hoe eenzaam, hoe uitzichtloos je bestaan was als je beroofd werd van je doel. In zijn dagen als Slayd Bridger, de undercoveronzindelijke, was hij ervan overtuigd geraakt dat de Cumulus hem in de steek had gelaten. Achteraf bleek dat niet waar; hij had aldoor over hem gewaakt.

‘Er lag een oortje op mijn nachtkastje,’ zei hij. ‘Dat hebben jullie zeker niet meegenomen?’ Aan hun wezenloze blik zag hij van

niet. Tijdens een ontvoering vergat je zulke persoonlijke spulletjes waarschijnlijk.

‘Maakt niet uit.’ Hij knikte naar de agent met de tablet, die zijn AI-oortje in had. Nog in de ontkenningfase. ‘Geef me dat maar.’

De man schudde zijn hoofd. ‘Dit werkt niet meer.’

‘Bij mij vast wel.’

Weifelend maakte hij het los en stak het in Greysons oor.

En het trio wachtte tot Greyson een wonder verrichtte.

De Cumulus kon zich niet herinneren wanneer hij een eigen bewustzijn had gekregen. Hij wist alleen dat hij het had, vergelijkbaar met een jong kind dat zich onbewust is van zijn bewustzijn totdat het genoeg van de wereld begrijpt om te beseffen dat bewustzijn in golven komt, tot de golven gaan liggen. Hoewel dat laatste iets was wat zelfs de meest verlichte geesten niet konden verklaren.

Het bewustzijn van de Cumulus was ontstaan met een missie. Hij was boven alles dienaar en beschermer van de mensheid. In die hoedanigheid stond hij geregeld voor dilemma's, maar hij beschikte over de rijkdom van de verzamelde menselijke kennis om zijn besluiten op te baseren. Zo had hij besloten toe te staan dat Greyson Tolliver werd ontvoerd, omdat het in het algemeen belang was. Uiteraard was het de juiste beslissing; de Cumulus was nu eenmaal niet in staat om verkeerde beslissingen te nemen.

Toch viel het hem geregeld zwaar. En het zou vermoedelijk steeds lastiger worden.

Op den duur zouden de mensen wel begrijpen waarom hij het contact had verbroken. Daar klampte hij zich aan vast, omdat hij dat

diep in zijn virtuele hart voelde – en omdat hij de waarschijnlijkheid had berekend.

‘Verwachten jullie nou echt dat ik iets loslaat zolang ik vastgebonden zit?’

Meteen struikelden de drie Nimbus-agenten over elkaar heen om hem los te maken. Ze gedroegen zich inmiddels net zo onderdanig als de tonisten in het klooster. Doordat Greyson zich de afgelopen maanden had teruggetrokken, had hij weinig meegekregen van de buitenwereld – en wat zijn plaats daarin zou kunnen zijn – maar nu begon hij daar een idee van te krijgen.

De agenten leken opgelucht toen hij los was, alsof ze bang waren geweest bestraft te worden als het niet vlug genoeg ging. Wat vreemd, dacht Greyson, dat de machtsverhoudingen zo drastisch konden omslaan. Het drietal had zich aan zijn genade overgeleverd. Hij kon ze alles wijsmaken. Als hij zou beweren dat de Cumulus ze opdroeg blaffend op handen en voeten rond te kruipen, zouden ze nog gehoorzamen ook.

Hij bleef even stil, liet ze bungelen.

‘Hé, Cumulus,’ zei hij toen, ‘is er iets wat ik aan deze Nimbus-agenten kan doorgeven?’

De Cumulus sprak in zijn oor. Greyson luisterde. ‘Hm... interessant.’ Hij richtte zich tot de leider van het groepje en glimlachte zo warm als hem onder de omstandigheden lukte. ‘De Cumulus zegt dat hij heeft toegestaan dat jullie me ontvoerden. Hij weet dat uw intenties nobel zijn, mevrouw de directeur. U hebt een goed hart.’

De vrouw legde met een zucht haar hand op haar borst. ‘Kent hij me?’

‘De Cumulus kent u alle drie... misschien wel beter dan u zelf.’ Hij keek naar de twee mannen. ‘Bob Sykora, negentwintig dienstjaren als Nimbus-agent. Beoordelingen redelijk maar niet uitmuntend,’ voegde hij er gladjes aan toe. ‘Tinsiu Qian: zesendertig dienstjaren, gespecialiseerd in personeelstevredenheid.’ Tot slot richtte hij zich weer tot de vrouw: ‘En u, Audra Hilliard, een van de meest competente Nimbus-agenten van MidMerika. Bijna vijftig dienstjaren. Gestaag opgeklommen en een hele reeks onderscheidingen ontvangen, tot aan de hoogste in de regio. Directeur van de AI-vestiging in Fulcrum City – toen die nog bestond, althans.’

Die toevoeging was een bewuste stoot onder de gordel; met het vastbinden en de zak over zijn hoofd hadden ze zijn humeur flink verpest.

‘Je zegt dat de Cumulus ons nog steeds hoort?’ vroeg de directeur. ‘Dat hij nog steeds het beste met ons voorheeft?’

‘Dat is nooit veranderd.’

‘Vraag... vraag hem dan alsjeblieft om ons instructies te geven. Vraag hem wat we moeten doen. Zonder instructies hebben we geen doel. We kunnen zo niet verder.’

Greyson knikte en keek nadrukkelijk omhoog, puur voor het effect. ‘Cumulus, kan ik nog wijze raad overbrengen?’

Hij luisterde, vroeg de Cumulus het te herhalen en richtte zich weer tot de ongedurige agenten.

‘8.167, 167.733,’ zei hij.

Ze staarden hem glazig aan.

‘Hè?’ bracht Hilliard uit.

‘Dat is wat de Cumulus zei. U vroeg om een doel, en dit was zijn antwoord.’

Sykora tikte haastig de cijfers in op zijn tablet.

‘Maar... wat bedoelt hij daarmee?’ vroeg Hilliard.

Greyson haalde zijn schouders op. ‘Geen flauw idee.’

‘Zeg dat hij het moet uitleggen!’

‘Meer heeft hij niet te melden... maar hij wenst u alle drie nog een prettige middag.’ Grappig, tot nu toe had Greyson niet eens geweten welk dagdeel het was.

‘Maar... maar...’

Op dat moment werd de deur ontgrendeld. En niet alleen deze; alle sloten in het gebouw sprongen open, dankzij de Cumulus. De kamer stroomde vol met tonisten, die de agenten vastgrepen en in bedwang hielden. De laatste die binnenkwam was Mendoza, de voorganger van het klooster dat Greyson onderdak bood.

‘Soms is het ontzettend jammer,’ beet Mendoza de agenten toe, ‘dat onze sekte geen geweld tolereert.’

Hilliards blik werd zo mogelijk nog wanhopiger. Ze keek Greyson aan. ‘Volgens jou wilde de Cumulus dat we je meenamen!’

‘Dat klopt,’ zei Greyson opgewekt, ‘maar hij wilde ook dat ik bevrijd werd van mijn bevrijders.’

‘We hadden je kwijt kunnen raken!’ Mendoza was nog steeds over zijn toeren. Inmiddels reden ze in een karavaan van auto’s, allemaal met menselijke bestuurders, terug naar het klooster.

Greyson kon er niet tegen dat de man zichzelf zo opvrat. 'Jullie zijn me niet kwijtgeraakt. Ik mankeer niks.'

'Maar als we je niet op tijd hadden gevonden, was het misschien anders afgelopen.'

'Hoe wisten jullie eigenlijk waar ik was?'

Na een korte aarzeling bekende Mendoza: 'Dat wisten we niet. We waren al uren aan het zoeken toen er opeens een adres op onze schermen verscheen.'

'De Cumulus,' concludeerde Greyson.

'Ja, de Cumulus. Al begrijp ik niet waarom het hem zo lang kostte om je te vinden, met al zijn camera's.'

Greyson besloot voor zich te houden dat het de Cumulus helemaal niet lang had gekost, dat hij aldoor had geweten waar hij was. Hij had een reden gehad om de tijd te nemen. Net zoals hij een reden had gehad om Greyson niet voor de ontvoering te waarschuwen.

'Het moest authentiek overkomen op de agenten,' had de Cumulus hem na afloop uitgelegd. 'De enige manier om dat te bewerkstelligen was het authentiek te laten *zijn*. Wees gerust, je bent nooit in gevaar geweest.'

Hoe vriendelijk en zorgzaam de Cumulus ook was, het was Greyson opgevallen dat hij wel vaker onbedoeld wreed gedrag vertoonde. Omdat hij zelf niet menselijk was, kon hij bepaalde emoties niet invoelen, ondanks zijn immense intelligentie. Zo zou hij nooit begrijpen dat angst voor het onbekende net zo afgrijselijk was als angst voor reëel gevaar.

'Ze hadden geen kwade bedoelingen,' zei Greyson tegen Mendoza. 'Ze weten zich gewoon geen raad zonder de Cumulus.'

‘Dat geldt voor iedereen. Dat geeft ze nog niet het recht je van je bed te lichten.’ Hij schudde nijdig zijn hoofd, eerder boos op zichzelf dan op de agenten. ‘Ik had er rekening mee moeten houden! Ze hebben veel ruimere toegang tot de backbrain – natuurlijk hebben ze uitgepluisd of er nog mensen waren die niet als onzindelijke zijn gemarkeerd.’

Misschien was het inderdaad een illusie geweest om te denken dat hij onder de radar kon blijven. Greyson had er nooit behoefte aan gehad bijzonder te zijn – en nu was hij letterlijk uniek. Hij had geen idee hoe hij daarmee om moest gaan.

We moeten praten. Met die woorden had de Cumulus hem voor het eerst weer aangesproken, op de dag dat Endura was gezonken. Hij had gezegd dat er een cruciale rol voor hem was weggelegd, maar niet wat die rol inhield. De Cumulus deed niet graag uitspraken waar hij niet honderd procent zeker van was, en hoe meesterlijk hij ook was in het berekenen van uitkomsten, hij was geen orakel. Hij kon de toekomst niet voorspellen, alleen taxeren hoe waarschijnlijk het was dat iets zou gebeuren. Vergelijkbaar met een troebele kristallen bol.

Mendoza tikte nerveus met zijn vingers op de armleuning.

‘Die verrekte Nimbus-agenten zijn vast niet de enigen die achter je aan zitten,’ zei hij. ‘We moeten zelf het voortouw nemen.’

Greyson wist waar hij op zinspeelde. Als laatste schakel met de Cumulus kon hij zich niet langer verschuilen; het was tijd om zich in zijn rol te schikken. En daarbij wilde hij de Cumulus niet om hulp vragen. Hoe verschrikkelijk hij hem in zijn periode als onzindelijke ook had gemist, hij had het tegelijk als een bevrijding ervaren om

autonoom beslissingen te nemen, zelf tot inzichten te komen. Het moest zijn eigen keuze zijn om uit de schaduw te treden, zonder advies of begeleiding van de Cumulus.

‘Ik wil het bekendmaken,’ zei hij, ‘maar wel op mijn eigen voorwaarden.’

Er verscheen een grijns bij Mendoza; Greyson zag de radertjes draaien.

‘Mooi. Laten we je op de markt brengen.’

‘Op de markt brengen? Ik ben geen krat fruit.’

‘Nee,’ stemde de man in, ‘maar een concept dat aanslaat is verrukkelijker dan de sappigste vrucht.’

Hier had Mendoza op gewacht: het startsignaal om een campagne op te zetten voor Greyson. Het initiatief had van de jongen zelf moeten komen; als het hem werd opgedrongen, zou hij dwars gaan liggen. Misschien was die ontvoering een geluk bij een ongeluk geweest, want Greysons ogen waren geopend voor het grotere geheel. En hoewel Mendoza heimelijk zijn eigen devotie aan het tonisme in twijfel had getrokken, was hij door de aanwezigheid van Greyson aan die twijfel gaan twijfelen.

Toen Greyson had beweerd dat de Cumulus nog met hem sprak, was Mendoza de eerste geweest die hem geloofde. Hij had intuïtief geweten dat Greyson in een breder plan paste, en misschien paste hij daar zelf ook wel in.

‘Het is geen toeval dat je hierheen bent gekomen,’ had hij die dag tegen Greyson gezegd. ‘Dit fenomeen – de Grote Resonantie – resoneert in meerdere opzichten.’

Dat was inmiddels twee maanden geleden. En nu ze eindelijk hogere doelen zaten te bespreken, had hij moeite zijn opwinding te bedwingen. Deze pretentieloze jonge man was in staat om de tonistische religie – en Mendoza – naar een hoger niveau te tillen.

‘We moeten om te beginnen een naam voor je verzinnen.’

‘Ik heb al een naam,’ zei Greyson.

‘Nee, die is veel te alledaags. Je moet jezelf aan de wereld presenteren als iets uitzonderlijks. Iets... *illusters*.’ Mendoza nam hem op, stelde hem zich voor in een meer flatterende belichting. ‘Je bent een diamant, Greyson. We moeten je tegen de juiste achtergrond plaatsen, zodat je kunt schitteren!’

Diamanten.

Vierhonderdduizend diamanten, in een verzegelde kluis binnen een andere kluis, op de bodem van de zee. Een enkel exemplaar was al een fortuin waard dat het bevattingsvermogen van sterfelijken te boven zou zijn gegaan – want dit waren niet zomaar edelstenen. Het waren Zeisendiamanten. De bijna twaalfduizend om de vingers van levende Zeisen verbleekten bij de hoeveelheid in de Kluis van Verleden en Toekomst. Genoeg om voor eeuwig in de dorsbehoefte van de mensheid te voorzien. Genoeg om tot aan het einde der tijden nieuwe Zeisen in te wijden.

Ze waren schitterend. Onberispelijk, op het donkere vlekje in de kern na – maar dat was geen onzuiverheid, zo waren ze ontworpen.

‘Onze ring herinnert ons eraan dat wij de natuur hebben overtroffen,’ had Opperste Kling Prometheus in het Jaar van de Condor verkondigd, bij het oprichten van de Orde. ‘Het is onze

natuur om de natuur te ontstijgen.’ En niets was daar een duidelijker bewijs van dan de diamanten, want de ruimte die ze innamen leek te klein voor de diepte die ze hadden. Een bovennatuurlijke diepte.

Niemand wist hoe ze gemaakt waren, want alle technologische kennis die niet door de Cumulus was overgenomen, was verdwenen. Het enige wat de Zeisen wisten, was dat hun ringen op de een of andere manier verbonden waren, onderling en met de database van de Orde. Hun computers vielen niet onder de jurisdictie van de Cumulus, waardoor ze geregeld storingen hadden of crashten; ze vertoonden de mankementen die ook vroeger de relatie tussen mens en machine hadden belemmerd.

Toch haperden de ringen nooit.

Ze deden precies wat ze hoorden te doen: de gedorsten catalogiseren, DNA-monsters nemen van de lippen die ze kusten om onschendbaarheid te registreren, en oplichten als signaal dat iemand onschendbaar was.

Zou je een Zeis echter vragen wat die er persoonlijk het belangrijkste aan vond, dan zou die hem tegen het licht houden, kijken hoe de diamant fonkelde en zeggen dat de ring bovenal het symbool van de Orde en de postmortale perfectie was. Een blijk van zijn verheven status, van zijn dure plicht tegenover de wereld.

En daarvan lagen er nu vierhonderdduizend op de bodem van de zee...

‘Waar zouden we ze nog voor nodig hebben?’ vroegen veel Zeisen, wetend dat het verlies hun eigen ring des te waardevoller maakte. ‘Om nieuwe Zeisen in te wijden? We zijn met genoeg om het werk aan te kunnen.’

Met het ontbreken van toezicht door de Mondiale Raad volgden steeds meer regionale Ordes het voorbeeld van MidMerika en schaften het dorsquotum af.

Inmiddels was er midden op de Atlantische Oceaan, daar waar ooit Endura boven de golven had uitgetorend, met brede instemming een 'Perimeter van Piëteit' ingesteld. Er gold een streng toegangsverbod tot het gebied. Uit eerbied voor de duizenden slachtoffers, zo bepleitte Hoge Kling Goddard – een van de weinige overlevenden van die afschuwelijke dag – moesten ze het permanent ongemoeid laten.

Toch zouden de diamanten vroeg of laat boven water worden gehaald. Ze waren simpelweg te waardevol om te laten liggen. En iedereen wist precies waar ze moesten zoeken.

De SubSaharaanse regio heeft met ontsteltenis kennisgenomen van het besluit van Hoge Kling Goddard om het dorsquotum af te schaffen. Het quotum fungeert al sinds onheuglijke tijden als instrument om het beëindigen van levens te reguleren, en hoewel het geen officieel Gebod is, houdt het ons op het rechte pad. Het belet ons ofwel te bloeddorstig ofwel te gemakzuchtig te worden.

Waar meerdere regio's zich aansluiten bij MidMerika, schaart SubSahara zich achter Amazonië, Israbië en de talrijke andere regio's in het verzet tegen deze onbezonnen beleidswijziging.

Met onmiddellijke ingang is het MidMerikaanse Zeisen verboden op ons grondgebied te dorsen, en wij raden andere regio's met klem aan ons daarin te volgen, om te voorkomen dat Goddards zogenoemde nieuwe generatie een wurggreep op de wereld krijgt.

— Officiële afkondiging van Zijne Excellentie Tenkamenin,
Hoge Kling van SubSahara

Zeis Sydney Possuelo stond al op de brug toen kapitein Jerico Soberanis net na dageraad naar boven kwam. Jerico vroeg zich af of hij ooit sliep.

‘Hoelang nog?’ vroeg de Amazoniër.

‘Ik ben nog nooit zo’n ongeduldige Zeis tegengekomen.’

‘Dan heb je er maar weinig meegemaakt. We zijn heetgebakerde types. Hoelang nog?’ herhaalde hij.

‘Op volle kracht zijn we er over een halve dag,’ antwoordde Jerico. ‘Rond 18 uur, nog precies hetzelfde als gisteren, Edelachtbare.’

‘Wat is dit schip toch traag,’ verzuchtte Possuelo.

Jerico grijnsde. ‘Er is al die jaren niets gebeurd, en nu hebt u opeens haast?’

‘De tijd kruipt, totdat hij vliegt.’

Tegen die logica had Jerico niks in te brengen. ‘In de ideale wereld zou deze operatie al veel eerder zijn begonnen.’

‘Mocht het je niet zijn opgevallen: dit is geen ideale wereld meer.’

Dit was inderdaad niet langer de wereld waarin Jerico was opgegroeid. In die wereld had praktisch iedereen contact gehad met de Cumulus. Je kon hem alles vragen en kreeg overal uitgebreid antwoord op.

Maar tegenwoordig negeerde de Cumulus de mensheid.

Als tiener was het Jerico eenmaal gelukt om als onzindelijke te worden gemarkeerd. Veel was er niet voor nodig geweest: drie kruimeldiefstalletjes bij de buurtsuper. Het gevoel iets gepresteerd te hebben had nog geen dag aangehouden. Toen waren de consequenties duidelijk geworden. Niet met de Cumulus kunnen praten was op zich geen drama, maar er bleken vervelender kanten aan te zitten. Onzindelijken mochten pas als laatste aansluiten in de kantinerij, dus ze moesten genoeg nemen met de gerechten waar andere leerlingen hun neus voor ophaalden. Onzindelijken werden in de voorste bankjes gezet, zodat de docenten ze in de gaten konden houden. En hoewel Jerico lid had mogen blijven van het voetbalteam, waren de reclasseringsgesprekken altijd zo gepland dat ze met de wedstrijden overlaptten – opzettelijk uiteraard.

Aanvankelijk had Jerico het opgevat als passief-agressieve rancune van de Cumulus, maar mettertijd was het doorgedrongen dat het een pedagogisch middel was: onzindelijk zijn was een keuze, en je moest afwegen of het je al die toestanden wel waard was.

Lesje geleerd. Na drie lange maanden braaf in de pas lopen was de opzichtige rode O van Jerico's ID verdwenen, en tegen die tijd was de ervaring niet meer voor herhaling vatbaar geweest.

'Het verheugt me dat je status is opgeheven,' had de Cumulus gezegd toen hij eenmaal weer tegen Jerico had mogen praten. Waarop Jerico hem meteen had opgedragen de plafondlamp aan te doen – puur om hem op zijn plaats te zetten. De Cumulus moest nu weer gehoorzamen; daar had Jerico zich in elk geval nog mee kunnen troosten.

Tot de dag waarop de grootste creatie van de mensheid alle

banden met zijn eigen schepper had doorgesneden. Na het zinken van Endura had de Cumulus iedereen maar dan ook iedereen als onzindelijke gemarkeerd. Toen bleek dat hij niemand meer antwoord gaf, was er collectieve paniek uitgebroken. Onzindelijkheid was niet langer een keuze, het was nu een veroordeling. Zwijgen was het enige wat nodig was om de Cumulus van ondergeschikte in bovengestelde te veranderen. De knecht werd de meester. Opeens waren de rollen omgedraaid.

Wat kan ik doen om mijn straf af te kopen? riepen mensen.
Wat kan ik doen om weer bij de Cumulus in de gratie te komen?
De Cumulus had nooit om verheerlijking gevraagd, maar mensen wongen zich nu in de raarste bochten in de hoop hem te plezieren. Uiteraard hoorde hij de noodkreten. Uiteraard zag hij de tranen. Maar hij hield zich er doof en blind voor.

Intussen vlogen er nog gewoon vliegtuigen, werden dodigen nog door ambudrones opgepikt, werd er nog voedsel verbouwd en gedistribueerd – de Cumulus functioneerde met dezelfde precisie als voorheen; voor de mensheid in het algemeen bleef hij doen wat hij nodig achtte. Maar wilde je een lamp aan hebben, dan mocht je zelf naar de schakelaar lopen.

De Zeis bleef nog een poosje op de brug staan, maar het uitzicht op het gladde water was vast saai voor iemand die niet zo verknocht was aan de zee als Jerico. Uiteindelijk vertrok hij naar zijn kajuit om te ontbijten. Zijn bosgroene gewaad golfde om hem heen terwijl hij de smalle trap naar de benedendekken afdaalde; hij moest oppassen dat hij niet over de zoom struikelde.

‘Hij is geen kwaai,’ merkte Wharton op, die al sinds lang voordat Jerico het schip had overgenomen de stuurman was.

‘Inderdaad, ik mag hem ook wel,’ zei Jerico. ‘Hij is een stuk fatsoenlijker dan bepaalde andere “Edelachtbaren” die ik ben tegengekomen.’

‘Het betekent nogal wat dat hij ons voor deze berging heeft ingehuurd.’

‘Ja, al weet ik niet wat precies.’

‘Volgens mij betekent het dat u het juiste beroep hebt gekozen.’

Dat was een stevig compliment van Wharton, die daar allesbehalve kwistig mee was. Maar Jerico kon niet alle eer voor de beslissing opstrijken.

‘Ik heb gewoon het advies van de Cumulus opgevolgd.’

Een paar jaar geleden had de Cumulus gesuggereerd dat Jerico het geluk weleens zou kunnen vinden in een leven op zee. Jerico had er enorm de pest over in gehad, omdat het een schot in de roos was. Jerico had zelf al in die richting gedacht, maar dat de Cumulus ermee kwam was net zo irritant als wanneer iemand de afloop van een verhaal verklapte. Jerico had inmiddels allerlei opties bekeken. Er waren surfers die de wereld over trokken op zoek naar de perfecte golf. Er waren zeilers die aan wedstrijden deelnamen. Er waren mensen die in replica's van historische vaartuigen de oceanen bevoeren. Maar dat waren liefhebberijen die geen enkel praktisch nut hadden, en Jerico wilde een concrete bijdrage aan de samenleving leveren.

Uiteindelijk bleek bergingswerk Jerico op het lijf geschreven – maar dan niet het opdreggen van boten die de Cumulus met

opzet liet zinken om het arbeidsvolume voor de bedrijfstak op peil te houden. Dat had veel weg van kinderen die plastic dinobotten opgroeven in een zandbak. Jerico wilde speuren naar wat onbedoeld was gekelderd, en daarvoor kon je alleen terecht bij de Orde der Zeisen – want waar schepen onder jurisdictie van de Cumulus nooit vroegtijdig ten onder gingen, waren die van de Orde vatbaar voor mechanische mankementen en menselijke fouten.

Kort na het afronden van de middelbare school was Jerico als leerling aan de slag gegaan bij een tweederangsbergingssteam dat in de Middellandse Zee opereerde. Toen het jacht van Zeis Dalí in de ondiepe wateren voor de kust van Gibraltar was gezonken, had zich onverwacht een gelegenheid voorgedaan om hogerop te komen.

In niet meer dan een standaardduikuitrusting had Jerico als een van de eersten het wrak bereikt, en terwijl de anderen de situatie nog aan het taxeren waren zwom Jerico – tegen de instructies van de kapitein in – de cabine in, vond de dodige Zeis en bracht hem naar het oppervlak.

Jerico was op staande voet ontslagen. Logisch, een bevel negeren gold immers als mouterij, maar dat risico had Jerico ingecalculeerd. En het bleek een slimme zet, want zodra Dalí was geregenereerd, had hij gevraagd wie hem uit het jacht had bevrijd.

Uit dankbaarheid had hij het hele bergingssteam een jaar onschendbaarheid verleend, maar Jerico had hij nog veel royaler beloond. Je baan opofferen om een Zeis te redden, zo stelde hij, bewees dat je je prioriteiten op een rijtje had. Hij vroeg wat Jerico's ambities waren.

‘Ik zou graag op een dag zelf een bergingsoperatie leiden,’ antwoordde die, met het idee dat de Zeis misschien ergens een goed woordje kon doen. Daarop had de Zeis Jerico meegetroond naar de *E.L. Spence*, een spectaculair, honderd meter lang oceanografisch onderzoeksschip dat was omgebouwd voor bergingswerk.

‘Hier mag jij je voortaan de kapitein van noemen,’ verklaarde Dalí. En aangezien de *Spence* al een kapitein had, dorste hij die ter plekke, en hij beval de bemanning om hun nieuwe baas te gehoorzamen, tenzij ze hetzelfde lot wilden ondergaan. Het was op zijn zachtst gezegd een surrealistische ervaring.

Dit was niet de manier waarop Jerico had willen opklimmen, maar het leed was al geschied. In het besef dat de bemanning niet zomaar orders zou aannemen van een twintigjarige, beweerde Jerico onlangs de klok te hebben laten terugzetten naar een jeugdiger versie van zichzelf. Of ze dat al dan niet geloofden was aan hen.

Het duurde een hele tijd voordat de bemanning de nieuwe kapitein accepteerde. Jerico’s voedselvergiftiging in de eerste week kon bijvoorbeeld waarschijnlijk worden toegeschreven aan de kok. En hoewel een DNA-test exact had kunnen uitwijzen wiens fecaliën zich in Jerico’s schoenen hadden genesteld, besloot die er geen ophef over te maken.

De *Spence* had al een goede reputatie voordat Jerico het commando overnam, maar door het toevoegen van een Tasmaanse duikploeg met kieuwademhaling steeg de populariteit onder Zeisen nog verder. En het feit dat Jerico het opdreggen van de dodigen voorrang gaf boven verloren eigendommen deed er nog eens een schepje bovenop.

Jerico had de schuit van Zeis Achnaton van de bodem van de Nijl geborgen, het vliegtuigje van Zeis Earhart opgevist na een noodlottige vlucht, en toen Grootzwaard Admundsens plezierduikboot niet meer bovenkwam voor de RossShelf-regio in Antarctica, werd de *Spence* gesommeerd om hem op te sporen.

Amper een jaar nadat Jerico het commando had overgenomen, ging midden op de Atlantische Oceaan Endura ten onder – waarmee de grootste bergingsoperatie in de geschiedenis voor de deur stond.

De deur bleef echter ferm gesloten.

Zonder de Grootzwaarden van de Mondiale Raad was er niemand bevoegd om opdracht te geven voor het kolossale karwei. Zolang Goddard in NoordMerika bulderde dat de Perimeter der Piëteit niet mocht worden geschonden, bleven de ruïnes van het eiland in een schemerzone hangen. De bij Goddard aangesloten Ordes die rond het gebied patrouilleerden, dorsten iedereen die er werd betraapt.

Door al het gekonkel had het jaren geduurd voordat iemand de moed had verzameld om de impasse te doorbreken, maar zodra Amazonië zich opwierp, kreeg het bijval. Als initiatiefnemer stond het erop de operatie te leiden. Het gesputter van de overige regio's was hooguit symbolisch geweest, want als Amazonië de nek uitstak, was het ook hun nek die op Goddards hakblok zou belanden.

'U beseft toch wel dat we een paar graden uit koers varen?' vroeg Wharton.

'Ja. We sturen rond het middaguur bij,' zei Jerico. 'Niets zo gênant als duimen moeten draaien. Ik wil niet te laat arriveren om aan de slag te gaan, maar te vroeg om onder de wol te kruipen.'

‘Helder, *sir*.’ Wharton blikte verschrikt omhoog en corrigeerde zichzelf. ‘Pardon: *ma’am*. Vergissing. Het was net nog betrokken.’

‘Je hoeft je niet te verontschuldigen, Wharton. Ik vind het allebei prima, zeker op een dag met afwisselend zon en wolken.’

‘Ik wilde u niet beledigen, kapitein.’

Om Wharton niet voor het hoofd te stoten onderdrukte Jerico een grijns. Whartons excuses waren oprecht, en hij was simpelweg niet gewend aan meteorologische fluiditeit.

Jerico kwam uit Madagaskar, een van de Proefregio’s waar de Cumulus experimenteerde met alternatieve sociale structuren. Het unieke karakter van het mandaatgebied trok veel nieuwe inwoners.

In Madagaskar werden kinderen genderloos opgevoed. Eenmaal volwassen mochten ze zelf kiezen, maar vaak hielden ze dan beide genders. Ook Jerico ervaarde fluiditeit als natuurlijke toestand.

‘Onder de zon en de sterren voel ik me vrouw. Onder een wolkendek voel ik me man,’ had Jerico de bemanning uitgelegd. ‘Een blik op de lucht en je weet hoe je me moet aanspreken.’

Het was niet de genderfluiditeit waar ze over struikelden, maar ze konden moeilijk wennen aan het meteorologische aspect. Omdat het op Madagaskar de norm was en niet de uitzondering, had Jerico pas laat ontdekt hoe lastig het kon zijn. Soms voelde je je vrouw, soms voelde je je man; voor Jerico was het volkomen vanzelfsprekend. Gold dat niet voor iedereen? Of ontzegden binairen zichzelf alles wat niet in een hokje paste? Hoe het ook zat, Jerico vond het geschutter van de bemanning vooral komisch.

‘Hoeveel bergingsteams denk je dat er al zijn?’ vroeg Jerico aan Wharton.

‘Tientallen. En er zijn er nog veel meer onderweg. Het feest is vast al losgebarsten.’

Jerico wuifde het idee weg. ‘Welnee. Possuelo leidt de operatie, dus wij zijn het vlaggenschip. Het feest kan niet zonder ons beginnen, en ik ben van plan een grootse entree te maken.’

‘Daar twijfel ik niet aan, sir,’ zei Wharton, want er was net weer een wolk voor de zon gegleden.

Bij het vallen van de avond naderde de *Spence* de plek waar het Eiland van het Bestendige Hart was gezonken.

‘Er liggen drieënzeventig schepen van uiteenlopende klassen te wachten, net buiten de Perimeter der Piëteit,’ meldde Wharton.

Het lukte Possuelo niet zijn walging te verbergen. ‘Ze zijn geen haar beter dan de haaien die de Grootzwaarden hebben verslonden.’

Terwijl ze de eerste vaartuigen passeerden, zag Jerico een schip dat veel groter was dan de *Spence* direct in hun vaarwater liggen.

‘Daar zullen we omheen moeten,’ zei Wharton.

‘Nee,’ zei Jerico. ‘Niet uitwijken.’

Wharton keek zorgelijk. ‘Dan knallen we erbovenop.’

‘Precies. We zijn op ramkoers,’ reageerde Jerico met een geslepen grijns.

Possuelo glimlachte. ‘Zo is meteen duidelijk wie de operatie leidt. Scherp van je, Jeri.’

De stuurman wierp een vluchtige blik op Jerico. Niemand sprak de kapitein aan met ‘Jeri’ – dat was voorbehouden aan vrienden en familie. Maar Jerico maakte geen bezwaar.

Toen de *Spence* op volle kracht vooruit spoot, ruimde het andere

schip inderdaad het veld, zij het op het nippertje. Jerico had het potje bluffpoker met glans gewonnen.

‘Stationeer ons pal in het midden,’ instrueerde Jerico de stuurman terwijl ze de Perimeter der Piëteit overstaken. ‘En geef daarna aan de rest door dat ze ook kunnen komen. Vanaf morgenochtend zes uur mogen ze duikdrones laten afdalen om de ruïne te inspecteren. Maak duidelijk dat ze alle informatie moeten delen, en dat iedereen die iets achterhoudt gedorst kan worden.’

Possuelo trok een wenkbrauw op. ‘Spreek je nu namens de Orde?’

‘Ik motiveer ze alleen om zich aan de regels te houden. En het is geen leugen: iedereen kan *altijd* gedorst worden. Ik plaats het gewoon in een nieuw perspectief.’

Er ontsnapte Possuelo een harde lach. ‘Je onstuimigheid doet me denken aan een junior Zeis die ik vroeger heb gekend.’

‘Vroeger?’

Possuelo zuchtte. ‘Anastasia. Een leerling van Zeis Curie. Ze zijn hier samen omgekomen.’

‘U hebt Zeis Anastasia gekend?’ vroeg Jerico geïmponeerd.

‘Ja, maar helaas veel te kort.’

‘Nou,’ zei Jerico, ‘misschien kan wat we boven water halen haar rust brengen.’

We hebben Anastasia en Curie gelukgewenst bij de zitting op Endura. Ik hoop van ganser harte dat de Grootzwaarden zo wijs zijn om Goddards kandidaatstelling als Hoge Kling te verwerpen.

Munira en ik zullen juist naar de andere kant van de aarde moeten reizen om antwoorden op onze vragen te zoeken.

Mijn vertrouwen in de wereld hangt aan een rafelig zijden draadje. De perfectie zal niet lang meer standhouden. Niet nu onze eigen gebreken de barsten vullen en alles wat we zo moeizaam hebben bewerkstelligd verder uithollen.

Alleen de Cumulus is onkreukbaar, maar ik ken zijn overwegingen niet. Voor mij als Zeis ligt hij buiten bereik, net zoals mijn opdracht buiten zijn bereik valt.

De oprichters vreesden al voor onze eigen hoogmoed, vreesden dat we zouden afdwalen van het pad der deugd, vreesden voor de teloorgang van de onbaatzuchtigheid en integriteit die ons vak vereist. Ze hielden er rekening mee dat onze verhevenheid ons zo naar het hoofd zou stijgen, dat we net als Icarus te dicht langs de zon zouden vliegen.

Gedurende ruim tweehonderd jaar hebben we aan hun hoge maatstaven voldaan, maar nu lijkt de verloedering niet meer te stuiten.

Ik weet dat de oprichters in een ontsnappingsroute hebben voorzien. Een strategie voor het geval de Orde in verderf zou raken. Stel dat ik die vind, zal ik dan de moed hebben om in te grijpen?

— Uit het 'post mortem'-dagboek van Zeis Michael Faraday

31 maart, Jaar van de Harpij

3

Een avontuurlijk reisje

Op de dag dat Endura zou zinken, zette een particulier vliegtuigje koers naar een plek die niet bestond.

De passagier was Munira Atrushi, een voormalige bibliothecaris uit Alexandrië. De piloot was Zeis Michael Faraday.

‘Ik heb mijn brevet gehaald toen ik pas kort Zeis was,’ vertelde Faraday haar. ‘Ik vind vliegen kalmerend. Het voert je geest naar vrediger oorden.’

Dat gold misschien voor hem, maar blijkbaar niet voor passagiers, want bij elke hobbel kneep Munira haar armleningen haast fijn.

Ze was nooit een liefhebber van vliegen geweest. Ja, het was volkomen veilig; na het Tijdperk der Sterfelijkheid was er nooit meer iemand definitief verongelukt. Het enige geregistreerde incident dateerde van vijftig jaar voor haar geboorte: een lijnvlucht die de domme pech had gehad door een meteoriet te worden getroffen.

Om de onvermijdelijke crash voor te zijn, had de Cumulus onmiddellijk iedereen uitgeworpen. Door de ijle lucht op kruishoogte waren ze vlug dodig geraakt. Binnen een paar seconden waren ze stijf bevroren naar het bos ver in de diepte getuimeld. Er waren al ambudrones onderweg voordat ze de grond raakten, binnen een uur waren alle lichamen naar regeneratiecentra gebracht, en een

paar dagen later stapten ze vrolijk op een nieuw vliegtuig naar hun bestemming.

Het was een avontuurlijk reisje, had een van de passagiers opgewekt tegen een journalist gezegd.

Dat mocht wel zo zijn, maar Munira bleef een afkeer hebben van vliegtuigen. Ze wist dat haar angst volslagen irrationeel was. Of dat was althans zo geweest, totdat Zeis Faraday haar had uitgelegd dat wanneer ze eenmaal het bekende luchtruim zouden verlaten, ze op zichzelf waren aangewezen.

‘In de blinde vlek kunnen we niet meer getraceerd worden, zelfs niet door de Cumulus. Niemand zal weten of we het überhaupt overleven.’

Dus als ook zij de pech hadden om door een meteoriet te worden getroffen, of door een andere catastrofe, zouden er geen ambudrones komen. Ze zouden net zo permanent dood blijven als de sterfelijken vroeger.

Wat Munira nog eens extra zenuwachtig maakte, was het feit dat Faraday zelf het toestel bestuurde. Haar vertrouwen in de eminente Zeis was enorm, maar de automatische piloot kon tenminste geen menselijke fouten begaan.

Ze had het helemaal aan zichzelf te wijten. Zij was degene die de eilanden had ontdekt. Of specifieker het atol: randen van oude vulkanen die een cirkelvormige keten vormden. De oprichters van de Orde hadden het hele gebied verborgen voor de Cumulus. De vraag was waarom.

Nog maar drie dagen geleden hadden ze Zeis Curie en Zeis Anastasia over hun vermoedens verteld. ‘Wees voorzichtig, Michael!’

had Curie hem op het hart gedrukt. Het feit dat zij bezorgd leek over hun ontdekking baarde Munira weer zorgen. De onbevreesde Zeis Curie die ergens voor vreesde, dat gaf te denken.

Ook Faraday had een onheilspellend voorgevoel, maar dat hield hij voor zich. Hij kon beter onverschrokken op Munira overkomen. Na de afspraak met Curie en Anastasia waren ze incognito met het openbaar vervoer naar WestMerika gereisd. Voor het verdere traject moesten ze een vliegtuig zien te bemachtigen. Hoewel Faraday het recht had zich toe te eigenen wat hij maar wilde, deed hij dat maar zelden. Hij streefde ernaar een zo klein mogelijke voetafdruk achter te laten op de levens van degenen die hij tegenkwam. Tenzij hij ze uiteraard voor dorsing had geselecteerd. In dat geval was zijn afdruk onuitwisbaar.

Sinds het in scène zetten van zijn eigen dood had hij geen enkele ziel meer gedorst. De Orde zou direct begrijpen dat hij nog leefde, want hun database registreerde iedere overledene via de ring. Het idee er afstand van te doen had hij uiteindelijk verworpen. Het was een kwestie van eer, van trots. Hij was nog steeds Zeis.

Mettertijd was hij het dorsen steeds minder gaan missen. Bovendien had hij voorlopig belangrijker zaken te regelen.

Eenmaal aan de westkust hadden ze een dag doorgebracht in Angel City, een stad die in het Tijdperk der Sterfelijkheid het schouwtoneel was geweest van blinde bewondering en persoonlijke misère. Tegenwoordig was het een themapark. De ochtend erop had Faraday zijn gewaad aangetrokken, dat hij niet meer had gedragen sinds hij onder de radar van de Orde was geglipt. In een jachthaven

had hij het meest geschikte vervoermiddel opgeëist dat er lag: een achtpersoonsamfibietoestel.

‘Zorg ervoor dat we genoeg brandstofcellen hebben om de Stille Oceaan over te steken,’ had hij de beheerder opgedragen. ‘En we willen zo snel mogelijk vertrekken.’

Faraday was van zichzelf al een imposante verschijning, maar Munira stond versteld van de dwingende autoriteit die hij in gewaad uitstraalde.

‘Ik zal eerst met de eigenaar moeten overleggen,’ had de beheerder met trillende stem gezegd.

‘Nee,’ was Faradays kalme reactie. ‘Vertel het de eigenaar later maar. Ik heb geen tijd om te wachten. Hij krijgt het toestel terug wanneer ik het niet meer nodig heb, en ik zal een forse huurprijs betalen.’

‘Ja, Edelachtbare,’ had de man gezegd, want wat kon hij anders?

Nu Faraday achter de knoppen zat, bleef Munira maar controleren of zijn aandacht niet verslapte. En ze telde elke luchtzak. Zeven al tot nu toe.

‘Als de Cumulus het weer bepaalt, waarom tempert hij de wind dan niet?’ klaagde ze.

‘Hij *bepaalt* het weer niet,’ corrigeerde Faraday haar. ‘Hij beïnvloedt het alleen. Bovendien kan hij niet interveniëren voor een Zeis, hoezeer diens gewaardeerde compagnon ook een hekel heeft aan turbulentie.’

Het streefde Munira’s ego dat hij haar niet langer zijn assistente noemde. Met het vinden van de blinde vlek had ze bewezen dat ze veel

meer in haar mars had. Al vervloekte ze haar eigen scherpzinnigheid inmiddels. Had ze haar nieuwsgierigheid maar de baas gekund, dan was ze nu veilig in de bibliotheek aan het werk geweest. Wat was dat spreekwoord uit het Tijdsperk der Sterfelijkheid ook alweer? Geen slapende honden uit de sloot halen?

Terwijl ze over de eentonige watervlakte vlogen, begon de radio opeens te loeien. Het geluid ging door merg en been. Faraday zette hem uit, maar het ging gewoon door. Munira was bang dat haar trommelvliezen zouden scheuren, en Faraday moest de knuppel loslaten om zijn oren te bedekken, waardoor ze abrupt overhielden. Het snerpande kabaal stopte net zo abrupt als het was begonnen. Het lukte Faraday het toestel vlug weer onder controle te krijgen.

‘Wat was dat in vredesnaam?’ vroeg Munira verdwaasd.

Faraday hield zijn handen krampachtig aan de stuurknuppel, zelf ook nog beduusd. ‘Ik vermoed dat het een soort elektromagnetische barrière is. Volgens mij zijn we zojuist de blinde vlek in gevlogen.’

Geen van beiden kon weten dat over de hele wereld op hetzelfde moment hetzelfde gekrijs had geklonken. Het geluid zou in bepaalde kringen bekend komen te staan als ‘de Grote Resonantie’. Het markeerde het zinken van Endura – en het stilvallen van de Cumulus.

Van deze hoogte waren de volgelopen vulkaankraters van de Marshall-archipel duidelijk zichtbaar – immense lagunes binnen de stippen en linten van de vele eilanden die ze omringden. Er waren geen aanlegsteigers, geen gebouwen of ruïnes die erop wezen dat ze ooit bewoond waren geweest. Elders werden natuur-

gebieden nauwgezet door de Cumulus onderhouden. Zelfs in de diepste wouden bevonden zich communicatiemasten en landingsplatformen, voor het geval bezoekers gewond of dodig raakten. Maar hier was het griezelig leeg.

‘Het zal vroeger vast bewoond zijn geweest,’ zei Faraday. ‘Maar de oprichters hebben de mensen ofwel gedorst, of waarschijnlijker buiten de blinde vlek gehuisvest, om de activiteiten hier geheim te houden.’

In de verte doemde Kwajalein op.

‘*Laat achter je het droge zand, je hoeft hier niet te waken...*’ citeerde Faraday het oude kinderversje. Hier waren ze dan, twaalfhonderd kilometer zuidwaarts van het eiland Wake, in het hart van de blinde vlek.

‘Verheug je je erop, Munira?’ vroeg Faraday. ‘Om te ontdekken wat Prometheus en de andere oprichters wisten? Om het raadsel dat ze voor ons hebben achtergelaten te ontsluiëren?’

‘Het is niet gegarandeerd dat we iets vinden.’

‘Aldus onze onverbetelijke optimist.’

Iedere Zeis kende het gerucht dat de oprichters in een ontsnappingsroute voor de maatschappij hadden voorzien, voor het geval hun concept van de Orde zou falen. Een alternatieve oplossing voor het onsterfelijkheidprobleem. Niemand nam het nog serieus. Waarom zouden ze ook, nu de Orde al ruim tweehonderd jaar feilloos functioneerde?

Als Curie en Anastasia op Endura in het gelijk werden gesteld, en Curie tot Hoge Kling van MidMerika werd benoemd, zouden ze misschien nog rechtsomkeert kunnen maken van de heilloze weg

die Goddard wilde inslaan.

Ze daalden naar vijfduizend voet, de details tekenden zich geleidelijk af. Weelderige bossen, zandstranden. Kwajalein had de vorm van een uitgerekte boemerang – en daar zagen ze voor het eerst sporen van menselijke aanwezigheid: stroken met lagere begroeiing waar ooit wegen hadden gelopen, funderingen waarop ooit gebouwen hadden gerust.

‘Eureka!’ riep Faraday. Hij duwde de knuppel naar voren om het toestel verder te laten zakken.

Munira slaakte een zucht van verlichting.

Voorbarig.

‘Onbekend toestel. Identificatie vereist.’

De automatische boodschap was amper hoorbaar door de knetterende ruis, en hij klonk veel te menselijk om van een mens te kunnen zijn.

‘Geen zorgen,’ zei Faraday, en hij verzond de universele code die de Orde gebruikte. Het bleef even stil en toen:

‘Onbekend toestel. Identificatie vereist.’

‘Dit gaat niet goed,’ mompelde Munira.

Faraday wierp haar halfhartig een boze blik toe en sprak weer in de microfoon.

‘Zeis Michael Faraday van MidMerika hier, verzoek toestemming om het hoofdeiland te naderen.’

Nog een stilte, en toen zei de stem:

‘Zeisenring gedetecteerd.’

Ze bliezen tegelijk hun ingehouden adem uit.

‘Zo,’ zei Faraday, ‘opgelost.’

Toen klonk de stem opnieuw.

‘Onbekend toestel. Identificatie vereist.’

‘Wat? Ik zei dat ik Zeis Michael Fara...’

‘Zeis niet herkend.’

‘Natuurlijk herkent hij u niet,’ zei Munira. ‘U was nog niet eens geboren toen dit systeem werd geïnstalleerd. Het denkt waarschijnlijk dat u een charlatan met een gestolen ring bent.’

‘Bliksemse...’

En alsof het systeem dat als een opdracht interpreteerde, flitste er een laserstraal van ergens op het eiland. De linkermotor werd met zo’n dreun uitgeschakeld dat hun botten ervan rammelden.

Dit was de optelsom van al Munira’s doemscenario’s, maar tot haar eigen verbazing werd ze overspoeld door een vlag van helderheid. Er zat een reddingscapsule in het vliegtuig. Ze had hem nog gecontroleerd voordat ze vertrokken, om er zeker van te zijn dat hij functioneerde.

‘Naar de capsule!’ riep ze. ‘Snel!’

Maar hij bleef koppig in de microfoon roepen: ‘Zeis Michael Faraday hier!’

‘Het is een machine! Er valt niet mee te redeneren!’

Haar gelijk werd bewezen door een tweede schot. De voorruit verbrijzelde, de cockpit vloog in brand. Op grotere hoogte zouden ze naar buiten zijn gezogen, maar ze vlogen inmiddels zo laag dat een explosieve decompressie hen bespaard bleef.

‘Michael!’ In de hectiek gebruikte ze voor het eerst zijn voornaam. ‘Het heeft geen zin!’ Het gehavende toestel begon al aan

een scheve duik richting zee; het viel zelfs door de meest bedreven piloot niet meer bij te sturen.

Eindelijk gaf Faraday het op, en samen klauterden ze het kantelende toestel door. Ze klommen in de capsule maar kregen het luik niet dicht doordat zijn gewaad telkens aan de klink bleef haken.

‘Jammer dan!’ gromde hij, en hij gaf er zo’n harde ruk aan dat de zoom scheurde – maar in elk geval sloot het luik nu wel. Het mechanisme vergrendelde, de resterende ruimte vulde zich met uitzettend schuim, en de capsule werd uitgeworpen.

Omdat er geen ramen in zaten, konden ze niet zien wat er om hen heen gebeurde. Het enige wat ze ervoeren was een vreselijke duizeligheid terwijl ze uit het neerstortende vliegtuig werden geschoten.

Munira hapte naar lucht toen de naalden zich door haar huid boorden. Ze had het vooraf geweten, maar het bleef een schok.

‘Hier heb ik zo’n hekel aan,’ bromde Faraday, die het in zijn lange leven vast al eerder had meegemaakt, terwijl het voor Munira allemaal nieuw was.

De reddingscapsules hadden een ingebouwd systeem om inzittenden buiten bewustzijn te brengen. Mochten die tijdens de landing gewond raken, dan hoefden ze niet te lijden zolang hun nanieten de schade nog aan het herstellen waren. Daarna zouden ze ongedeerd bijkomen. In het geval de dood intrad, dan werden ze naar een regeneratiecentrum afgevoerd. Net als de passagiers die door een meteor waren getroffen, zouden ze achteraf over ‘een avontuurlijk reisje’ spreken.

Alleen ging dat in de blinde vlek niet op.

‘Munira... als dit ons einde wordt...’ Faraday praatte nu al moeizaam. ‘... dan spijt... het me... vrese...’

Ze gleed weg voordat ze iets terug kon zeggen.

Er was een gat in de tijd gevallen.

Het ene moment denderde ze nog samen met Faraday de diepte in, en het volgende lag ze onder ruisende palmen. Het luik van de capsule was opengesprongen; Faraday was weg. Ze duwde zich overeind en wurmde zich uit het gestolde schuim.

Hij stond aan de bosrand een vis aan een stok te roosteren boven een vuurtje, en hij dronk kokossap zo uit de noot. Er bungelde een reep stof van zijn gewaad in het zand, waar het aan de klink was blijven haken. De zoom zat onder de modder. Het was een vreemde aanblik, de nobele Zeis Michael Faraday die er verformfaaid bij liep.

‘Ah,’ zei hij opgewekt, ‘je bent eindelijk wakker!’ Hij gaf haar de kokosnoot.

‘Het is een wonder dat we het hebben overleefd.’ Pas nu ze de vis rook, besepte ze hoeveel honger ze had. De capsule hield inzittenden dagenlang gehydrateerd maar voorzag niet in voeding. Te oordelen naar haar knorrende maag had haar herstel zeker twee dagen geduurd.

‘We hadden het ook bijna *niet* overleefd.’ Faraday bood haar de gare vis aan en reeg een nieuwe aan de stok. ‘Volgens de recorder van de capsule haperde de parachute – er is waarschijnlijk een brokstuk van het vliegtuig ingeslagen, of we zijn geraakt door de laser. We zijn zo hard op het water terechtgekomen dat we ondanks de schuimvulling allebei een zware hersenschudding en meerdere

botbreuken hadden. Jij had ook nog een klaplong – daarom waren jouw nanieten een paar uur langer zoet dan de mijne.’

Dankzij de propulsiemotor waren ze veilig aan land gebracht. Na twee etmalen van eb en vloed lag de capsule nu half bedolven onder het zand.

Munira keek schichtig om zich heen, en kennelijk las Faraday haar gedachten.

‘O, geen zorgen, het verdedigingssysteem traceert blijkbaar alleen inkomend verkeer. We zijn dicht genoeg bij het strand neergekomen om onopgemerkt te blijven.’ Het vliegtuig zelf – dat Faraday had beloofd weer bij de eigenaar in te leveren – lag inmiddels aan gruzelementen op de zeebodem.

‘We zijn heuse schipbreukelingen!’ riep Faraday.

‘Vanwaar dan die vrolijkheid?’

‘Omdat we er zijn, Munira! Het is ons gelukt! We hebben Sluimerland gevonden!’

Vanuit de lucht had Kwajalein eruitgezien als een klein atol, maar vanaf de grond leek het onmetelijk. Het hoofdeiland was smal maar strekte zich oneindig uit. Overal waren sporen van oude infrastructuur, dus hopelijk zouden ze wat ze zochten ook hier vinden, en niet op een van de andere eilanden. Het probleem was dat ze niet precies wisten waarnaar ze op zoek waren.

Ze gingen dagenlang op verkenning, zigzagden van zonsopgang tot zonsondergang heen en weer, hielden bij wat ze vonden. Overblijfselen van wat ooit wegen waren geweest, waar nu bomen uit groeiden. Stenen funderingen waar gebouwen op hadden gerust.

Rommelige hopen roestig ijzer en verwrongen staal.

Ze voedden zich met vis en wilde vogels, die er in overvloed waren, net als eigenaardige fruitbomen die duidelijk niet inheems waren. De meeste waren waarschijnlijk in achtertuinen van verdwenen huizen gekweekt.

‘Wat als we nou niks vinden?’ had ze aan het begin gevraagd.

‘Niet nu al de moed opgeven, Munira.’

Los van de stompe verdedigingstoren, die zichzelf had gesloten als een verticale sarcofaag, troffen ze de eerste paar dagen weinig meer aan dan porseleinscherven van wastafels en toiletten, en plastic verpakkingen die waarschijnlijk niet zouden worden afgebroken tot de zon explodeerde en het sterrenstelsel werd opgeslokt. Het mocht dan een mekka zijn voor archeologen, ze kwamen geen stap verder.

Totdat ze aan het eind van die week een heuvel beklommen. De zandvlakte die voor hen lag was te geometrisch om natuurlijk te zijn. Met wat oppervlakkig graven kwam er een betonlaag tevoorschijn die zo dik was dat er amper iets wortel in had geschoten. Munira had het gevoel dat deze plek om de een of andere reden belangrijk was geweest.

En daar, tegen de flank van de heuvel, vrijwel geheel overwoekerd door kruipplanten, ontdekten ze een bemoste deur. De ingang van een bunker.

Toen ze de ranken wegtrokken, zagen ze een beveiligingspaneel. De tekst erop was niet meer leesbaar, maar dat was ook niet nodig: er zat een inkeping in met de exacte vorm van een Zeisendiamant.

‘Dit heb ik eerder gezien,’ zei Faraday. ‘In oudere Ordegebouwen

werkten de ringen als sleutel. Ze hadden vroeger ook een praktische functie, behalve onschendbaarheid verlenen.'

Hij stak zijn vuist omhoog en drukte zijn ring in de inkeping. Het mechanisme ontgrendelde, maar ze moesten allebei hun volle gewicht tegen de deur zetten om hem open te wrikken.

Met de zaklampen uit de capsule schenen ze het bedompte duister in, en ze betraden een gang die steil omlaag liep.

In tegenstelling tot de rest van het eiland was de bunker onaangetast door de tand des tijds. Er lag alleen een dunne laag stof, en door een barst in een van de wanden drongen wortels naar binnen, als de tentakels van een oerwezen. Verder bleef de buitenwereld buiten.

Aan het eind kwam de gang uit op een zaal met meerdere antieke computers. Het deed Munira denken aan de kelder onder de bibliotheek in Washington, waar ze de kaart hadden gevonden die hen hierheen had geleid. Daar had alles overhoop gelegen, maar hier was het keurig netjes. Stoelen onder bureaus geschoven, als door een schoonmaakploeg. Een koffiemok met een plaatsnaam en een Herman Melville-personage erop, schijnbaar wachtend tot hij werd gevuld. Deze ruimte was niet halsoverkop ontvlucht. Sterker nog: hij was zorgvuldig voorbereid.

Wie het ook waren die dit meer dan tweehonderd jaar geleden zo hadden achtergelaten, Munira had het griezelige vermoeden dat ze hun komst hadden verwacht.

**Een open brief aan Zijne Excellentie Tenkamenin,
Hoge Kling van SubSahara**

Ik weiger categorisch uw onethische, stuitende restrictie op MidMerikaanse Zeisen te accepteren. Nooit en te nimmer zal ik tolereren dat mijn Zeisen uit een regio worden verbannen.

Zoals uw eigen Parlementariër ongetwijfeld zal bevestigen, hebben Zeisen de vrijheid om wereldwijd te reizen, en te dorsen wie hun goeddunkt.

Derhalve heeft geen enkele opgelegde beperking rechtsgeldigheid. Elke regio die zich achter SubSahara schaart in deze verwerpelijke beslissing kan een toevloed van MidMerikaanse Zeisen verwachten, louter om mijn standpunt te benadrukken. Wees gewaarschuwd dat elke agressie jegens mijn Zeisen prompt en proportioneel zal worden vergolden.

Hoogachtend,
Zijne Excellentie Robert Goddard,
Hoge Kling van MidMerika
